

College van burgemeester en wethouders van [Beemster, Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Purmerend, Uitgeest, Velsen] / Gedeputeerde staten van Noord-Holland

verzenddatum

Onderwerp Toetreding tot Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond
Ons kenmerk
Contactpersoon L.A. Pannekeet / T. van Rooijen
Doorkiesnummer 0251-263 863 / 883

Geacht college,

Met wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht per april 2016 zijn gemeenten verplicht geworden hun basistakenpakket (complexe VTH-milieutaken) uit te laten voeren door de omgevingsdienst in hun regio en hiertoe ook deelnemer te worden van de gemeenschappelijke regeling van de betreffende omgevingsdienst. Hierbij wordt uitgegaan van territoriale congruentie met de veiligheidsregio waarin de omgevingsdienst werkzaam is. Voor Omgevingsdienst IJmond betreft dit de veiligheidsregio's Kennemerland en Zaanstreek-Waterland.

Op dit moment voert Omgevingsdienst IJmond nog voor tien gemeenten het basistakenpakket uit op basis van een langdurig contract. Dit betreft de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland, Zandvoort en Noordwijkerhout.

De leden van het Bestuurlijk Platform, bestaande uit de wethouders met de portefeuille milieu van alle eigenaar- en contractgemeenten en provincie Noord-Holland, hebben in hun vergadering van 2 oktober 2015 aan het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond (DB) gevraagd een voorstel uit te werken voor de toetreding van de contractgemeenten tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (de Gemeenschappelijke Regeling). Het DB heeft ter uitvoering hiervan Arena Consulting Group BV (Arena) opdracht gegeven te onderzoeken op welke wijze en onder welke voorwaarden toetreding van de contractgemeenten tot de Gemeenschappelijke Regeling idealiter vormgegeven kan worden. Hiervoor zijn de eigenaren en contractgemeenten zowel ambtelijk (ambtelijke werkgroep, 31 mei 2016) als bestuurlijk (Bestuurlijk Platform, 16 juni 2016) geconsulteerd. De uitkomsten hiervan zijn neergelegd in het rapport 'Aansluiting contractgemeenten Omgevingsdienst IJmond' van 21 juni 2016.

In haar vergadering van 6 juli 2016 heeft het DB besloten dat een toetredingsvoorstel wordt uitgewerkt conform het advies van Arena. Deze brief bevat een uitgewerkt toetredingsvoorstel voor de toetreding van de contractgemeenten tot de Gemeenschappelijke Regeling. Bij deze brief gevoegd zijn:

1. Matrix met de wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling tengevolge van de toetreding;
2. De integrale tekst van de Gemeenschappelijke Regeling inclusief toelichting;
3. Eindrapportage 'Aansluiting contractgemeenten Omgevingsdienst IJmond', d.d. 21 juni 2016 (als achtergrondinformatie);
4. Bedrijfsplan 2014 Omgevingsdienst IJmond (als achtergrondinformatie);
5. Kadernota 2017 Omgevingsdienst IJmond (als achtergrondinformatie).

Juridisch kader

Op grond van artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling is het algemeen bestuur van Omgevingsdienst IJmond (AB) bevoegd tot het doen van voorstellen tot toetreding en wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling. Toetreding tot de regeling kan plaatsvinden bij besluit van de colleges van burgemeester en wethouders van de toetredende gemeenten onder goedkeuring van de raden van die gemeenten, en met instemming van de raden en staten van de huidige deelnemers met de toetreding.

Toetreding: inhoudelijk

De toetreding van de contractgemeenten zoals die in dit voorstel wordt beschreven, betreft een juridische exercitie. Er vindt alleen een wijziging plaats in de wijze waarop de relatie tussen de contractgemeenten en Omgevingsdienst IJmond is vormgegeven voor wat betreft het basistakenpakket. Inhoudelijk blijft de uitvoering van de betreffende taken op dezelfde wijze als op dit moment plaatsvinden. Er vindt geen overdracht van personeel of inbreng van extra taken plaats door toetreding.

Bij voorgaande toetredingen is ook het bedrijfsplan van de dienst aangepast op de toetreding. Op dit moment is de organisatie Omgevingsdienst IJmond bezig met de het ontwikkelen van een visie op haar taakuitvoering richting 2020. Dit zal mede zij beslag krijgen in een gewijzigd bedrijfsplan. Bij dit besluit is daarom het Bedrijfsplan 2014 gevoegd, zoals dat is aangepast bij toetreding van gemeenten Beemster en Purmerend.

Omgevingsdienst IJmond is daarnaast verplicht elk jaar vóór 15 april inzicht te geven in de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende begrotingsjaar. Ter informatie voor de colleges en raden van de toetredende partijen is daarom ook de Kadernota 2017 bijgevoegd.

Achteraan dit voorstel is een infographic opgenomen waarin aanschouwelijk wordt gemaakt met welke omvang de contractgemeenten wordt voorgesteld toe te treden en hoe de verhoudingen na toetreding bij benadering zullen zijn (onder voorbehoud van de definitieve verdeelsleutel voor 2017 en verder).

Partners

Het voorliggende toetredingsvoorstel ziet op toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort.

Gemeente Noordwijkerhout wordt niet meegenomen in het toetredingsproces, nu deze gemeente in provincie Zuid-Holland ligt en daarmee territoriaal onder een andere regio valt. Gemeente Noordwijkerhout neemt zelf het initiatief tot aansluiting bij een omgevingsdienst in haar regio. Tot dat moment blijft Omgevingsdienst IJmond taken uitvoeren op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

De raad van gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft op 6 juli 2016 het voornemen uitgesproken te willen fuseren met gemeente Haarlemmermeer. Vanuit dat kader wordt ook gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude niet meegenomen in het toetredingsproces. Vooralsnog blijft Omgevingsdienst IJmond de taken voor deze gemeente uitvoeren op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Gemeente Uitgeest fuseert ambtelijk op 1 januari 2017 met de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo. Bestuurlijk is nog geen uitspraak gedaan over het eventueel elders onderbrengen van het takenpakket dat nu door Omgevingsdienst IJmond wordt uitgevoerd en daarmee samenhangend mogelijk uittreding. Dit zou zich overigens voor wat betreft het basistakenpakket ook niet verhouden tot de wettelijk voorgeschreven congruentie met de veiligheidsregio's. De ambtelijke fusie heeft derhalve geen invloed op het proces van toetreding door de contractgemeenten tot de Gemeenschappelijke Regeling.

Het college van gemeente Zandvoort heeft in augustus aangegeven in te zetten op algehele ambtelijke samenwerking met gemeente Haarlem. Vooralsnog heeft dit op het toetredingsproces geen invloed.

Takenpakket

Het toetredingsvoorstel ziet alleen op toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling voor wat betreft het zogenoemde basistakenpakket. Het basistakenpakket betreft vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) op het gebied van milieu met betrekking tot de complexere inrichtingen en ketens (grondstromen/asbest/afval) in een gemeente.

Eventuele overige taken die Omgevingsdienst IJmond voor de contractgemeenten uitvoert zoals de overige inrichtinggebonden milieutaken, specialistische milieuadviestaken, taken ten aanzien van milieubeleid en duurzaamheid en taken op het gebied van brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht, de Drank- en horecawet en de APV worden gecontinueerd op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Uiteraard hebben gemeenten de mogelijkheid meer taken in de Gemeenschappelijke Regeling te brengen dan alleen het basistakenpakket. Hierover kunnen separaat van dit traject nadere afspraken worden gemaakt.

Financieel

Voor de huidige eigenaren van de Gemeenschappelijke Regeling heeft de toetreding van de contractgemeenten geen financiële gevolgen. Voor de contractgemeenten ziet het financiële plaatje van toetreding er als volgt uit.

Financiële bijdrage uitvoering takenpakket

De contractgemeenten dragen voor wat betreft het in te brengen basistakenpakket bij op grond van een som in één keer, gebaseerd op een minimum aantal uren. Deze methode geeft financiële rust en zekerheid voor de contractgemeenten en de verdeelsleutel voor de huidige eigenaren voor 2017 wijzigt niet door toetreding van contractgemeenten. Hiermee wordt de huidige wijze van financieren voor de contractgemeenten in feite gecontinueerd. Het uurtarief voor het in te brengen takenpakket wijzigt daarbij niet ten opzichte van het tarief dat nu betaald wordt. De bestaande contracten voor de basistaken komen met toetreding te vervallen.

Inkoop eigen vermogen

Het eigen vermogen van Omgevingsdienst IJmond bestaat uit de algemene reserve en de reserve voor nieuwbouw. De opbouw van het eigen vermogen heeft plaatsgevonden door de huidige eigenaren. Van de contractgemeenten wordt een evenredige bijdrage in het eigen vermogen gevraagd. Omdat toetreding 'ineens' plaatsvindt en niet volgens een ingroei-traject, vindt inkoop in het eigen vermogen ook plaats middels een eenmalige dotatie door de contractgemeenten aan het eigen vermogen. Dit beperkt tevens de administratieve lasten van een inkooptraject.

Deze inkoop som in het eigen vermogen is als volgt berekend (gelijk aan inkoop door partners bij eerdere toetredingstrajecten):

- Opgebouwd eigen vermogen door huidige eigenaren (Begroting 2017): € 461.000,-;
- Aantal uren van huidige eigenaren waarmee vermogen is opgebouwd: 71.837 uren;
- Inkoop tarief per uur: € 6,42 (461.000/71.837);
- Inkoop tarief per uur * aantal in te brengen uren basistakenpakket.

Deze berekening laat de volgende inkoop som per toetredende gemeente zien.

Contractgemeente	Uren basistakenpakket	Inkoopsom eigen vermogen
Bloemendaal	1.115	€ 7.155
Edam-Volendam	1.917	€ 12.302
Heemstede	1.115	€ 7.155
Landsmeer	680	€ 4.364
Oostzaan	621	€ 3.985
Waterland	1.070	€ 6.867
Wormerland	1.384	€ 8.882
Zandvoort	1.346	€ 8.638

Bestuurlijk

Met toetreding tot de Gemeenschappelijk Regeling krijgt iedere contractgemeente een zetel in het AB, gelijk de huidige eigenaren ieder één zetel in het AB bezetten. De stemverhouding in het AB naar rato van financiële inbreng blijft daarbij gehandhaafd. De vaststelling van de stemverhouding voor 2017 vindt plaats in het AB van december 2016. In de Gemeenschappelijke Regeling is daarnaast een nieuwe bevoegdheid aan het AB toegekend een extra lid van het DB aan te wijzen, naast de huidige leden die vanuit de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen zitting hebben in het DB. Dit extra lid kan worden aangewezen uit de leden van het AB die nog geen zitting hebben in het DB (roulerende zetel).

Positie IJmondgemeenten

Bij de verkenning van de verschillende toetredingsscenario's is expliciet besproken de bestuurlijke positie van de IJmondgemeenten specifiek ten aanzien van de beleidsvoorbereidende taken die zij in de regeling hebben gebracht. Gedeeld werd dat het niet werkbaar zou zijn hiervoor ingewikkelde (juridische) constructies op te tuigen, maar dat formalisering van een algemene besluitvormingsregel in bijvoorbeeld het reglement van orde van het bestuur de voorkeur verdient. De aanpassing van de reglementen van orde van het DB en AB hierop wordt separaat van het toetredingsproces geregeld.

Voorstel

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst IJmond verzoekt uw college:

- In te stemmen met de toetreding van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Wormerland en Zandvoort tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond;
- De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond te wijzigen conform het voorstel in deze brief en bijlagen;
- De raad/provinciale staten van uw respectieve gemeente/provincie om toestemming te vragen voor de toetreding van de colleges van burgemeester en wethouders van de

gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Wormerland en Zandvoort tot en wijziging daartoe van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.

Nadat besluitvorming in de colleges, raden en staten van alle partijen conform verloopt, kan toetreding in het eerste kwartaal van 2017 voltooid worden.

Voor eventuele vragen of nadere uitleg kunt u zich wenden tot de in het briefhoofd vermelde contactpersoon.

Hoogachtend,
namens het algemeen bestuur van Omgevingsdienst IJmond,

T. De Rudder
voorzitter

L.A Pannekeet
secretaris

TOETREDING CONTRACTGEMEENTEN TOT GR

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING OMGEVINGSDIENST IJMOND

Takenpakket: zie bijlage GR | Stemverdeling: zie art. 8 GR

